

CONGRÉS DE CULTURA CATALANA

ÀMBIT «ESTRUCTURA SOCIAL»

El Congrés s'ha proposat analitzar la situació actual de la cultura catalana i elaborar un projecte de possibles vies alternatives de cara al futur cultural dels Països Catalans.

L'estratègia concreta de l'àmbit estructura social s'orienta a un doble objectiu: recollir la necessària *informació* per a un coneixement sistemàtic de l'estructura social dels Països Catalans; i procurar, alhora, la màxima *sensibilització* popular per tal que tothom es senti mogut a participar en el debat sobre el futur de la cultura catalana.

I. *La recerca*

I. 1a. Pla General

Hom no ha trobat cap altre procediment viable que confiar bona part de la responsabilitat en la tasca de recull i sistematització de material informatiu general als professionals de la investigació que han tingut accés directe a les fonts de dades concretes sobre la realitat social; tot i que, així, el treball de recerca adopta de manera inevitable un caire formalment elitista que sembla contradir el caràcter d'un Congrés que vol ésser «el de tots».

Després d'un primer esforç de mobilització de persones i d'equips d'estudi, el treball actual de l'àmbit s'orienta a la coordinació i la integració dels resultats d'investigacions sobre l'estructura social de Catalunya, fent-los girar a l'entorn de tres eixos temàtics principals:

- L'estructura demogràfica general i l'anàlisi especial del fet migratori.
- L'estructura social global (...) i alguns aspectes particulars (família, dona, joventut, sectors professionals, moviments socials...).

— L'estructura laboral (condicions de treball, política d'ocupació, de salaris, d'empresa, de conflictes, sindical...).

De la informació particular relativa a cada un d'aquests apartats temàtics, obtinguda en una primera fase d'anàlisi (fins al desembre de 1976), se n'elaborarà una síntesi (gener-març de 1977), que haurà de servir de document-base del debat on participaran els «congressistes» inscrits a l'àmbit «E.S.» (primavera-tardor de 1977).

I. 2. Realitzacions concretes

Especialistes de cada apartat temàtic han presentat ofertes concretes de col·laboració, en forma d'aportacions de resums dels resultats de la pròpia investigació (d'individus o d'equips).

Notes: 1) En la fase de mobilització, hom havia convidat a participar en la recerca d'informació persones i grups que han fet estudis concrets sobre l'estructura social de Catalunya i que, de manera directa o indirecta, havien expressat alguna mena d'adhesió al CCC. No hi ha hagut cap intent d'excloure ningú d'entre els possibles participants en la tasca de l'àmbit. Serà, per tant, molt ben acollida l'aportació de tothom qui estigui disposat a treballar en el Congrés. 2) El full informatiu del treball de l'àmbit a novembre de 1976 presenta una relació de persones i col·lectius que s'han compromès concretament a treballar a l'àmbit E.S. aportant el producte de llur investigació.

A banda les ofertes de participació de part de gent que por aportar resultats d'investigacions concretes, cal comptar també amb les d'altres professionals de les ciències socials que, no havent fet estudis concrets sobre l'E.S. de Catalunya, han manifestat igualment el seu desig de col·laborar activament en el treball de l'àmbit (i que seran convidats a integrar-se efectivament als equips d'estudi i discussió que, a partir de gener de 1977, elaboraran el document que servirà per al debat en les sessions públiques de l'àmbit previstes per a primavera-tardor de 1977).

Paral·lelament al treball d'anàlisis globals d'Estructura Social de Catalunya, s'estan organitzant grups d'estudi i d'acció sensibilitzadora a nivell local que complementaran les dades de caràcter general amb informacions sobre parcel·les particulars.

Així mateix, s'està gestant una estructura de coordinació tant dels grups que actuen dins del Principat com dels que treballen a cada un dels altres Països Catalans.

Pràcticament la totalitat de les persones i grups que col·laboren a l'àmbit coincideix en la consideració de la real viabilitat del suggeriment de tre-

ballar sobre la base del producte d'investigacions realitzades recentment i del de les que estan actualment en procés d'elaboració per a la preparació de l'informe general de l'àmbit.

L'acolliment de la proposta de coordinar el treball dels investigadors de cada sector temàtic particular ha estat tant favorable com general la impressió que no resultarà gens fàcil la tasca d'integració, en un mateix document, de les dades provinents d'investigacions realitzades des de marcs teòrics i per procediments no sempre coincidents ni tan sols necessàriament convergents.

Es pot dir que pràcticament tothom s'ha compromès a la recerca dels acords bàsics entorn dels quals girarà el contingut de l'informe de l'àmbit, d'una part, i de l'altra, la manera de presentar als «congressistes» —que seran convidats a reflexionar i discutir sobre el document de treball que els serà lliurat— el fet que, des de les diverses «perspectives» d'anàlisi d'un mateix objecte (l'estructura social), hom hagi obtingut elements d'informació i d'interpretació, alguns dels quals resulten mútuament complementaris mentre que, en canvi, uns altres poden aparèixer més difícilment compatibilitzades en una única modalitat de representació de la realitat; i a suggerir que, en tot cas, hom ofereix a la seva consideració aquelles referències perquè n'extreguin les idees que els semblin adients.

II. *La sensibilització*

Alhora que a nivell de cercles d'experts hom treballarà en la preparació de l'informe de l'àmbit, quan sigui realitzada una primera elaboració del material informatiu i s'estigui a pocs mesos vista de les sessions públiques del CCC, hom preveu engegar una tasca de sensibilització popular als diversos aspectes de la temàtica objecte de l'àmbit E.S.

Nota: Les «Sessions Públiques» de debat, previstes per a primavera-tardor de 1977, constituïran la culminació del treball de cada àmbit. D'elles en sortirà un informe definitiu, que serà publicat en els «Documents del Congrés». La sessió de Clausura Oficial de l'àmbit «Estructura Social» està prevista a Girona, el 23 d'octubre de 1977. La «Final» del «Congrés» on es proclamarà el «Manifest de la Cultura Catalana» (una síntesi dels acords elaborats per cada un dels àmbits del Congrés) és programada per a la fi de novembre de 1977.

Fins ara, l'equip coordinador de l'àmbit no ha definit cap programa directiu concret de «sensibilització», sinó que més aviat es proposa estimular i coordinar totes les iniciatives de particulars, grups i institucions (a nivell de ciutat, de barri, de comarca, de poble) que tendeixen, d'una

part, que els continguts temàtics de l'àmbit arribin a trobar la seva adequada difusió prèvia als debats de les sessions públiques i, de l'altra, que els temes objecte del real interès popular trobin el corresponent ressò en el document de l'àmbit.

Entre les possibles formes de divulgació —i, ahora, de captació— de material informatiu relatiu a la temàtica específica de l'àmbit que hom va suggerint, cal subratllar, per exemple, les d'organització de taules rodones i sessions de debat sobre temes concrets, de cicles de conferències, de presentació d'informes als mitjans de comunicació, etc.

Nota final: La coordinadora de l'àmbit és oberta a tota mena d'iniciatives i suggeriments orientats a potenciar el treball del Congrés.

ÀMBIT «ESTRUCTURA SANITÀRIA»

El Congrés de Cultura Catalana es proposa fer un balanç objectiu del que tenim, i del que ens manca per convertir-nos en una cultura i una societat desenvolupades en el marc de les llibertats polítiques i nacionals. I entenem cultura no en un sentit restrictiu —lingüístic o literari— sinó en la seva concepció més àmplia, com tot allò que forma part de la nostra vida col·lectiva. Volem arribar a unes conclusions de cara al futur. Volem presentar ordenats i estructurats els camins que els futurs organismes autònoms dels Països Catalans hauran de seguir, les línies mestres que haurien de conformar-los.

El Congrés és una empresa col·lectiva i, per tant, necessita la col·laboració i la participació de tothom. Ha d'ésser el Congrés de tots els que viuen i treballen als Països Catalans. Les tasques del Congrés s'han estructurat en els àmbits següents: Llengua, Estructura Educativa, Recerca, Història, Estructura Social, Dret, Institucions, Ordenació del Territori, Economia, Estructura Sanitària, Indústria, Agricultura, Navegació i Pesca, Música-Cinema - Arts Plàstiques - Literatura - Arquitectura, Antropologia i Folklore, Esport i Lleure, Mitjans de Comunicació, el Fet Religios, i en un seguit d'actes populars: informacions, conferències, festes, campanyes (Ús oficial del Català, Salvaguarda del Patrimoni Natural, Definició del territori i la identificació lingüística, Revitalització dels valors populars i del folklore, Recuperació d'Institucions), tots promoguts pel Congrés.

A l'àmbit d'Estructura Sanitària ens proposem obrir un ampli debat per agrupar i integrar tots els punts de vista, tant dels tècnics, científics i professionals com dels usuaris, les capes populars interessades en la de-

fensa i promoció de la Salut entesa com a tasca col·lectiva. Intentem obrir un ampli moviment de reflexió, de discussió i de reivindicació per a la defensa de la Salut, i per anar —col·lectivament— cap a propostes alternatives adequades a la realitat social, demogràfica i cultural catalana, centrat en quatre eixos fonamentals de treball:

1. Impulsar l'estudi, el coneixement i la discussió de les deficiències sanitàries allà on es viu i on es treballa. Així, podrem fer néixer un ampli moviment per a transformar les condicions sanitàries de la població.

2. Recollir i intercanviar aquestes experiències i treballs per a fer més fàcil el progrés de tots.

3. Difondre entre la població els actuals conceptes de serveis sanitaris, de promoció de la Salut i educació sanitària, per tal que, assabentada de les premisses que garanteixen la Salut, pugui fer una crítica constructiva de la situació present.

4. Elaboració d'alternatives parcials o sectorials —i també de generals— a l'actual Sanitat, que representin uns nous serveis de salut integrats i omnicomprensius, estiguin al servei dels interessos de tota la societat, i siguin gestionats i controlats per la comunitat.

Mitjans de treball

Fins ara han estat fonamentalment tres: Les Comissions de Treball, el Debat Sanitari, les tasques de Presentació i Extensió de l'Àmbit a barris, comarques, associacions, etc.

Las Comissions de Treball s'han establert per elaborar temes concrets i estudis sanitaris sectorials i, a partir d'aquests, presentar propostes alternatives. Recollint l'esperit del Congrés de Cultura Catalana, i per tal de defugir la concepció clàssica de «congrés» d'experts, les Comissions de Treball de l'Àmbit Estructura Sanitària són de lliure inscripció i vinculació, i formades sempre per professionals, tècnics i usuaris interessats en cada un dels temes que les ocupen.

Aquestes comissions, encarregades d'elaborar un tema concret, recullen les experiències i les demandes populars fetes fins ara, i recopilen els treballs teòrics que existeixin sobre el tema a estudiar. La finalitat dels treballs elaborats per les comissions serà doble. Per una banda, enriquir i orientar la discussió del tema a les sessions plenàries del Debat Sanitari, on podran ser aprovats, modificats o rebutjats; per l'altra, un cop establerts pel plenari, incorporar-los a la Ponència que de forma col·lectiva elabora tot l'Àmbit d'Estructura Sanitària.

Les Comissions de Treball són:

- Estudi i Alternativa de la Sanitat als barris de Barcelona.
- Els Serveis Sanitaris a les comarques industrialitzades.
- Estudi de la Gestió dels Centres Sanitaris.
- Educació Sanitària i Sanitat Escolar.
- Higiene Mental i Assistència Psiquiàtrica.
- Rehabilitació de minusvàlids físics.
- Farmàcia i Indústria Farmacèutica.
- Sanitat laboral.
- Ensenyament.
- Sanitat Geriàtrica.
- Informació i Extensió Sanitària.
- Documentació.

El *debat sanitari* és, a nivell organitzatiu, el plenari, l'assemblea general de l'equip inicial de l'Àmbit. Però el Debat és també —i fonamentalment— un instrument de reflexió, discussió i reivindicació per la defensa i promoció de la Salut. És un intent d'elaboració col·lectiva de propostes alternatives. Fins ara, hem celebrat sis sessions plenàries o Debats al voltant dels següents temes:

- 1.ª sessió: Crítica de les propostes governamentals de la Reforma Sanitària (1975).
- 2.ª sessió: Organització i estructuració del propi Debat.
- 3.ª sessió: Anàlisi de la Gestió i Pressupostos de la Seguretat Social. Condicions per passar d'una Assistència Sanitària de la Seguretat Social a un Servei Nacional de la Salut.
- 4.ª sessió: La Sanitat a diverses comarques. Presentada per representants de Sabadell, Baix Llobregat, Mollet i Maresme.
- 5.ª sessió: La Farmàcia i la Indústria Farmacèutica.
- 6.ª sessió: Definició de Salut. Definició de Sanitat i funcions sanitàries.

Aquesta darrera sessió forma part d'un nou programa de Debats, aprovat a la cinquena reunió plenària (Debat), i concebuda perquè permeti haver discutit col·lectivament, al si del Debat Sanitari, els trets fonamentals que haurien de configurar genèricament una proposta d'alternativa sanitària. Les conclusions que resultin de cada un dels Debats, afegides a les dels anteriors, seran els elements fonamentals per a la redacció de la resolució de l'Àmbit.

Els treballs de les comissions i les conclusions de cada debat seran publicats completament i difosos a tots els congressistes.

Cada una de les sessions plenàries del Debat és dirigida per un petit equip, prèviament elegit, que durant 45 o 60 minuts fa l'exposició del tema, després s'obre pròpiament el debat, que dura unes dues hores, i finalment s'elaboren unes conclusions que són aprovades pel plenari.

Les properes sessions del Debat programades són:

- Models d'organització sanitària.
- Despesa sanitària. Sistemes de finançament i prioritat de les despeses.
- Planificació Sanitària i/o lliure iniciativa.
- Gestió i control de la Sanitat.
- Resum de la proposta o propostes d'alternativa sanitària i etapes per a la Reforma.

De les tasques d'extensió i sensibilització de la problemàtica sanitària depèn l'èxit d'aconseguir el que es proposa l'Àmbit. Creiem que seria perdre el temps, després de moltes sessions de Debat, tenir una Alternativa per a la Sanitat sobre la taula, si no anava acompanyada d'una àmplia difusió a tota la població i no era assumida en forma d'una clara reivindicació per una nova concepció de la Sanitat.

No serem només els que podem trobar-nos per preparar els temes i debatre'ls els qui aconseguirem superar la Sanitat actual: la nova Sanitat al servei de tots ha d'ésser conquerida amb l'esforç de tothom.

Per això cal estendre i difondre totes les alternatives i conclusions del Debat. Algunes mesures per fer possible aquesta extensió serien:

— Debats sectorial: Portar a debat als barris, a les comarques i als centres sanitaris els mateixos temes que es discuteixen a les sessions generals. Per introduir els temes caldria aprofitar els butlletins de les associacions de veïns, els sindicals, etc.

— Publicar les conclusions dels temes discutits a la premsa, diaris i revistes.

— Publicació de les conclusions en separates per a tots els assistents.

— Anunciar àmpliament les jornades finals del Congrés. Hem de posar a la consideració del major nombre de gent possible tots els temes debatuts durant l'any i les conclusions finals.

Aspectes organitzatius

L'Àmbit d'Estructura Sanitària s'articula a tres nivells:

- L'Assemblea plenària del Consell d'Àmbit.
- Les Comissions de Treball.
- La Comissió Gestora.

El Consell d'Àmbit el componen totes aquelles persones que han assistit a les reunions del Debat Sanitari i per tant han quedat inscrites a l'Àmbit, més totes aquelles que fins a últims de novembre de 1976 s'hi inscriguin. És l'òrgan màxim de l'Àmbit i l'encarregat de donar les directrius generals de treball i funcionament per l'elaboració de la seva resolució final.

Les Comissions de treball són de lliure inscripció i participació, com abans s'ha explicat.